

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. J. Bussemaker
postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Baarn, 10 juni 2017

Volwasseneneducatie (VE) in de 21ste eeuw

Geachte minister,

Graag doen wij u – vooruitlopen op het overleg over de uitvoering(smogelijkheden) van de motie Asante/Van Meenen – een voorstel in breder verband over de toekomstige invulling van de Volwasseneneducatie in Nederland, waarvan de motie onderdeel uitmaakt.

In uw brief van 24-02-2017 aan de Tweede Kamer heeft de u aangegeven vooralsnog geen wijziging in de VE wetgeving aan te brengen. Na de zomer zou de evaluatie van de wetwijziging 2014 bekend zijn en te samen met de resultaten van het onderzoek naar de effectiviteit van cursussen en de voortgangsrapportage over het programma Tel mee met Taal bekend gemaakt worden. Dan zou ook (in samenspraak met de VNG) uitvoering gegeven worden aan de motie Asante/Van Meenen (verzoek aan de regering inzichtelijk te maken op welke wijze gerealiseerd kan worden dat vóór 2022 minimaal 1/3 van de laaggeletterden is bereikt met taalcursussen).

Ons voorstel is gebaseerd op o.a. het rapport van de Algemene Rekenkamer d.d. 20 april 2016 over de aanpak van de laaggeletterdheid, de Aandachtspunten versterking volwasseneneducatie in Nederland d.d. 1 oktober 2016 (met 13 aanbevelingen opgesteld door een zevental betrokkenen bij de VE in Nederland), Het Manifest over volwasseneneducatie in de 21ste eeuw van de European Association for the Education of Adults, De Europese vergelijking systemen van volwasseneneducatie en aanpak laaggeletterdheid door Maastricht University van juni 2016, het SER advies van 17 maart 2017 leren en ontwikkelen tijdens de loopbaan en het advies van de commissie Sap d.d. 4 april 2017, Doorleren werkt

Ons voorstel is – in het verlengde van de aanpak in veel Europese landen – landelijk een stelsel van VE te ontwikkelen waarin een levenslang leren voor alle doelgroepen gegarandeerd wordt met een nadruk op het versterken van de basisvaardigheden die nodig zijn in de 21ste eeuw. Dat stelsel zou (zoals in vele Europese landen) een drietal onderdelen dienen te bevatten:

- 1) Werving en toeleiding van de deelnemers;
- 2) Cursussen gericht op ontwikkeling en niveauverhoging van de basisvaardigheden;
- 3) Het onderhouden van die basisvaardigheden.

De uitwerking van die onderdelen bevat (controleerbare) borging van de kwaliteit van de te leveren cursussen alsmede van de professionaliteit van de in te zetten medewerkers, zowel bij professionals als vrijwilligers. Bij de uitwerking hiervan adviseren we de opgedane kennis en ervaring binnen Nederland en van andere landen mee te nemen, zowel inhoudelijk als de qua financiering ervan. Zo wordt bereikt dat over een aantal jaren er zicht op het bereikte resultaat is.

Bovenstaande impliceert dat ook naar de werking van verschillende bestaande budgetten gekeken moet worden (zoals Inburgering, Volwasseneneducatie, Tel mee met Taal), dat er enerzijds bijvoorbeeld geen onhandige schotten tussen zitten en dat er anderzijds vanuit het stelsel VE aansluiting bij het Sociaal Domein gezocht wordt.

Duidelijk is dat (zelfs als bestaande budgetten van inburgering, volwasseneneducatie en Tel mee met Taal gecombineerd worden) het niet mogelijk is 1/3 van de laaggeletterden (volgens de Algemene Rekenkamer zijn dat 1/3 van 2,5 Miljoen = 800.000 inwoners) een aanbod basisvaardigheden te doen met hetzelfde budget. Op dit moment worden (inschattend) jaarlijks 35.000 tot 40.000 personen bereikt.

Betrokken professionals vanuit o.a. de gemeenten en de Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs, het onderwijs, de bibliotheken, Stichting Lezen & Schrijven en Learnforlife denken graag met u mee om een goed stelsel VE te ontwikkelen. De uitkomsten van de evaluaties en onderzoeken die thans lopen kunnen daarin opgenomen worden.

Uw reactie zien we op korte termijn tegemoet.

Hartelijke groet

De Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs

Gertjan Nijpels

(voorzitter)

Hans Hoes

(secretaris)

Cc de informateur

Cc de voorzitter van de Tweede Kamer